

MATANAEV

Ročník V.

31. 3. 2024

Číslo: 17

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMŔTVYCHVSTANIA

R.: Toto je deň Krista Pána, radujme sa, aleluja.

In 20, 1 - 9

Ráno prvého dňa v týždni, ešte za tmy, prišla Mária Magdaléna k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený. Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi, ktorého mal Ježiš tak rád, a povedala im: „Odniesli Pána z hrobu a nevieme, kde ho položili.“

Peter a ten druhý učeník sa zobrali a išli k hrobu. Bežali obaja, ale ten druhý učeník bežal rýchlejšie, predbehol Petra a prišiel k hrobu prvý. Nahol sa a videl tam položené plachty; dnu však nev kročil.

Potom prišiel aj Šimon Peter, ktorý ho nasledoval, a vošiel do hrobu. Videl tam položené plachty aj šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Lenže tá nebola pri plachtách, lež osobitne zvinutá na inom mieste. Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.

Jánovo evanjelium je pre čitateľov zreteľne odlišné od synoptikov. Hoci odovzdáva v podstate to isté posolstvo, má veľa vlastných špecifík, ktoré sa v ostatných opisoch Ježišovho života nenachádzajú.

Výnimkou nie je ani rozprávanie o veľkonočných udalostiach, konkrétne o nájdení prázdneho hrobu. Ak sa pozrieme na úvodné verše tejto kapitoly, ktoré sa čítajú počas omše vo veľkonočné ráno, tak si všimneme, že k hrobu prichádza Mária Magdaléna sama, bez ostatných žien a že v nich vôbec nevystupuje Ježiš.

K nej sa po jej oznámení pridávajú ešte dvaja učeníci. Šimon Peter a „ten, ktorého mal Ježiš tak rád.“ Pozorný čitateľ si takisto všimne, že opis obsahuje množstvo detailov. Podrobne sú po spomenutom oznámení týmto dvom učeníkom popísané akési ich „preteky ku hrobu.“

Viacerí biblisti pokladajú „milovaného učeníka“ za primárnu autoritu pre tzv. jánovsku komunitu kresťanov. Viackrát totiž v štvrtom evanjeliu vystupuje ako ten, ktorý podáva svedectvo o dôležitých skutočnostiach, pretože Ježiša neopúšťa a má pravú vieru. (napr. svedectvo spod kríža o Ježišovej smrti v Jn 19, 35). Až neskoršia tradícia identifikuje tohto učeníka s Jánom, Zebedejovým synom.

Anonymný učeník má pritom pri viacerých situáciách oproti Petrovi navrch. Spomeňme len, že tento „milovaný“ sedel pri poslednej večeri pri Ježišovi bližšie ako Peter a že to bol on, kto spoznal Pána pri love rýb na Tiberiadskom mori.

Podobne tak vyznieva aj beh a inšpekcia hrobu. Učeník Petra predbieha a je pri hrobe skôr. Na rozdiel od neho nielen vidí plachty, ale aj hneď uverí. Trochu zarážajúca informácia je, že hoci „milovaný učeník“ pribehol ku hrobu skôr nevyužil svoju situáciu, ale počkal na Petra, ktorý vstúpil do hrobu prvý.

Prečo, to urobil? Veď si to zaslúžil určite viac. On išiel s Ježišom až pod jeho kríž. Peter vydržal len po veľkňazov dvor, na ktorom ho navyše trikrát zaprel. Viacerí v tom vidia rešpektovanie Petrovej autority (primátu), zo strany jánovskej obce.

Veľkonočné zmŕtvychvstanie, tak u „milovaného učeníka“ prináša prvé plody. Ježišovo nové prikázanie „aby ste sa milovali navzájom“ chráni veriaceho pred každou formou sebeckta. Veď i to, čo sa stalo počas trojdnia, bolo z Ježišovej strany vlastne príkladom bezhraničnej lásky, keď sa vydal za nás všetkých.

Aký je náš postoj k Ježišovmu prázdnemu hrobu? Veríme v Ježišovo vzkriesenie z mŕtvych? Pri týchto otázkach nás sprevádza Peter a učeník, ktorého Ježiš miloval, oni obidvaja povzbudení Máriinými slovami utekajú k Ježišovmu hrobu: „Bežali obaja, ale ten druhý učeník bežal rýchlejšie, prebehol Petra a prišiel k hrobu prvý.“ Asi to bola priateľská láska, ktorou ho Majster zahŕňal a ona dala tomuto učeníkovi väčšiu rýchlosť, lebo na lásku sa odpovedá láskou, ktorá nezaháľa.

Čaká na Petra a nechá ho do hrobu vstúpiť ako prvého, lebo to bola Pánova vôľa, aby bol Peter prvý medzi dvanástimi. Peter teda vošiel do hrobu. Videl tam položené plachty aj šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Lenže tá nebola pri plachtách, lež osobitne zvinutá na inom mieste. Peter všetko starostlivo pozoroval, ale ani jeho racionálny pohľad na skutočnosť nestačí na to, aby vnímal tajomstvo. Aj on v tejto chvíli ešte zostáva v temnote nevery.

„Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril.“ Ale čo uvidel? V evanjeliu nenachádzame žiadne bližšie určenie, je to jednoduché vnímanie neprítomnosti Ježišovho tela, ktoré spolu s láskou k nemu predstavuje pre učeníka znamenie Majstrovej novej Prítomnosti.

Napokon aj sám Ježiš ešte pred Veľkou nocou povedal: „A kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“ Takýmto spôsobom, teda v láske, ktorá ho viaže k Ježišovi, milovaný učeník začína tušiť a dávať vo svojom vnútri priestor tomuto novému a neslýchanému divu. Ale k rozhodujúcemu kroku viery, ktorá vníma život na mieste smrti, je treba veriť svedectvu Svätého Písma. Keď sa k prázdnote hrobky pridá slovo živého Boha, ktoré je na počiatku tajomstva vzkriesenia, vnímame novú Prítomnosť Božieho Slova. Je to zároveň začiatok novej veľkonočnej viery, ktorá nadobudne svoju plnosť spolu s darom Ducha Svätého, schopného osvecovať ľudskú myseľ a otvárať ju pre nové chápanie Písma.